

ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36014489	A Xunqueira	Pontevedra	2023/2024

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
SSC	Servizos socioculturais e á comunidade	CSSSC05	Promoción de igualdade de xénero	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP1405	Participación social das mulleres	2023/2024	5	105	105

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	SONIA RODRÍGUEZ VIDAL
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

A presente programación concreta e adapta o currículo do módulo "Participación social das mulleres" ao contorno socioeconómico e produtivo do CIPF A Xunqueira na cidade de Pontevedra tendo en conta as características e antecedentes persoais e académicos do seu alumnado de 2º curso do ciclo formativo de grao superior de Promoción de Igualdade de Xénero que xa cursou o 1º curso neste centro o ano académico anterior.

O devandito módulo forma parte do currículo do Ciclo Superior en Promoción da Igualdade de Xénero, regulado polo Decreto 80/2018 que desenvolve o Real Decreto 779/2013 polo que se establece o título de Técnico Superior en Promoción da Igualdade de Xénero e se fixan as súas ensinanzas mínimas.

O módulo profesional de PARTICIPACIÓN SOCIAL DAS MULLERES está asociado á seguinte unidade de competencia da cualificación profesional Promoción para a igualdade efectiva de mulleres e homes, SSC451_3 incluída no título:

UC1454_3: favorecer a participación das mulleres e a creación de redes estables que, desde a perspectiva de xénero, impulsen o cambio de actitudes na sociedade e o empoderamento das mulleres.

A competencia xeral do título de técnico superior en Promoción de Igualdade de Xénero consiste en programar, desenvolver e avaliar intervencións relacionadas coa promoción da igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, aplicando estratexias e técnicas do ámbito da intervención social, detectando situacións de risco de discriminación por razón de sexo e potenciando a participación social das mulleres.

As competencias profesionais, persoais e sociais do título de técnico superior en Promoción de Igualdade de Xénero correspondentes ao módulo de Participación Social das Mulleres, son as que se relacionan a continuación:

- a) Obter información utilizando recursos, estratexias e instrumentos de análise da realidade, co fin de adecuar a intervención en materia de igualdade ás necesidades e ás características das persoas destinatarias e do contexto.
- b) Programar intervencións que promovan a igualdade entre homes e mulleres, interpretando e tendo en conta a normativa legal, o plan estratéxico e políticas públicas de referencia.
- d) Dirixir a posta en práctica de proxectos de promoción de igualdade de xénero, coordinando as actuacións doutros/as profesionais, supervisando a realización das actividades con criterios de calidade e facilitando o traballo en equipo.
- e) Desenvolver actividades de información, comunicación e sensibilización das mulleres e da poboación en xeral, utilizando diversos soportes de comunicación, promovendo o uso de imaxes non estereotipadas das mulleres e a utilización dunha linguaxe non sexista.
- f) Organizar departamentos, programas e actividades de promoción de igualdade de xénero, xestionando a documentación e os recursos, así como o financiamento e o control do orzamento asignado.
- g) Proporcionar apoio técnico, documental e loxístico para a constitución e o funcionamento de grupos e asociacións, capacitando as persoas participantes para a autoxestión e facilitando as relacións entre os axentes que configuran unha comunidade ou unha zona territorial.
- h) Dinamizar grupos, aplicando técnicas participativas e de dinamización, xestionando os conflitos e promovendo o respecto e a solidariedade.
- i) Realizar intervencións de fomento da participación das mulleres en diferentes ámbitos da vida social e nos procesos de toma de decisións, promovendo a creación e o mantemento de redes e espazos de encontro

e colaboración.

o) Avaliar o proceso de intervención e os resultados obtidos, con actitude auto-crítica, elaborando e xestionando a documentación asociada ao proceso con criterios de calidade.

A formación deste módulo contribúe a alcanzar os seguintes obxectivos xerais do ciclo formativo:

- a) Seleccionar recursos, estratexias e instrumentos de análise da realidade, analizando as súas características, as súas posibilidades e as súas limitacións, para obter información acerca das necesidades das persoas destinatarias e do contexto de intervención en materia de igualdade entre mulleres e homes.
- b) Aplicar procedementos de planificación, relacionando os seus elementos coa información obtida da análise da realidade, para programar intervencións que promovan a igualdade entre homes e mulleres.
- d) Analizar as competencias requiridas ás persoas coa titulación de técnico superior en promoción de igualdade de xénero e aos membros do equipo de traballo, analizando o contexto de intervención e os criterios de calidade establecidos na planificación, para dirixir a posta en práctica de proxectos de promoción de igualdade de xénero.
- e) Seleccionar espazos, estratexias e materiais, analizando as posibilidades dos avances tecnolóxicos do ámbito da comunicación para desenvolver actividades de información, comunicación e sensibilización das mulleres e da poboación en xeral.
- f) Aplicar técnicas de xestión, analizando os recursos necesarios, as fontes de financiamento e a documentación asociada ao control orzamentario, para organizar departamentos, programas e actividades de promoción de igualdade de xénero.
- g) Interpretar os procesos e as estratexias do desenvolvemento comunitario, analizando o marco legal e os recursos dispoñibles para proporcionar apoio técnico, documental e loxístico aos axentes que configuran unha comunidade, facilitando as súas relacións e a súa autoxestión.
- h) Seleccionar técnicas participativas e de dinamización, analizando as posibles fontes de conflito, para dinamizar grupos promovendo o respecto e a solidariedade.
- i) Diseñar estratexias de creación e mantemento de contactos, seleccionando potenciais redes e espazos de encontro para realizar intervencións de fomento da participación das mulleres.
- o) Seleccionar técnicas e instrumentos de avaliación, analizando os criterios e os indicadores de calidade establecidos na planificación e na documentación asociada ao proceso, para avaliar o proceso de intervención e os resultados obtidos.

Contorno profesional do ciclo de Promoción de Igualdade de Xénero:

1. As persoas que obteñan este título exercerán a súa actividade no ámbito público e privado, no sector da prestación de servizos de igualdade de xénero, en diferentes institucións e entidades que prestan servizos de carácter económico e comunitario orientados á igualdade efectiva de mulleres e homes: asociacións, fundacións, institucións, sindicatos, empresas, consultoras, servizos municipais, organismos de igualdade, centros comunitarios, etc.
2. As ocupacións e os postos de traballo máis salientables son os seguintes:
 - Promotor/ora de igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes.
 - Promotor/ora para a igualdade efectiva de mulleres e homes.
 - Técnico/a de apoio en materia de igualdade efectiva de mulleres e homes.

Pontevedra é ademais un contexto especial e singular para potenciar a Participación social das mulleres xa que existen diversas accións sociais, educativas, culturais e económicas que potencian a visibilización do traballo feminino o longo dos séculos. O Concello de pontevedra e a Diputación teñen en marcha ddiversos programas como do Gris o Violeta ou a Roteiros de mulleres que fomentan a visibilización das mulleres e do

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

seu legado. Esta realidade xera o contexto ideal para poñer en marcha esta programación e que as alumnas poidan analizar a importancia da implicación dos poderes públicos para a reconquista e visibilización dos traballo feminino. Así mesmo esta programación pretende cas alumnas acaden as ferramentas precisas para entender e potenciar a participación así como axudar a desenvolver a participación activa das mulleres e usuarias coas que no futuro traballen.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Historia da participación social e xénero. Historia do Feminismo.	Caracterización da participación social das persoas	15	15
2	Promover a participación social das mulleres no ámbito público.	Deseño de estratexias para promover a participación das mulleres no ámbito público.	17	15
3	Estratexias que potencien o empoderamento das mulleres.	Deseño de proxectos para promover o empoderamento das mulleres.	20	20
4	Os grupos e as Mulleres. Intervención en procesos grupais femininos.	Desenvolvemento de estratexias de intervención en procesos grupais	18	20
5	Asesoramento, acompañamento e visibilización do traballo feminino.	Desenvolvemento de procesos de asesoramento e acompañamento ás mulleres	18	20
6	Avaliación de proxectos comunitarios.	Selección de estratexias e instrumentos de avaliación de proxectos comunitarios	17	10

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Historia da participación social e xénero. Historia do Feminismo.	15

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Caracteriza a participación social das persoas, en relación co xénero e os diversos ámbitos de vida	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Caracterizáronse os posibles tipos e niveis de participación das persoas na sociedade
CA1.2 Aplicáronse protocolos de investigación para analizar o nivel de participación das mulleres en diversos ámbitos de vida
CA1.3 Caracterizouse a participación social das mulleres no ámbito rural galego
CA1.4 Seleccionáronse as fontes de información en función de diferentes ámbitos de vida das persoas
CA1.4.1 Realizaronse faladoiros con temática relevante para o grupo
CA1.5 Elaboráronse instrumentos para recoller datos de diversas fontes de información
CA1.6 Recolléronse datos de participación das mulleres en distintos ámbitos de vida
CA1.6.1 Investigouse a historia da participación social das mulleres o longo da historia e o Feminismo
CA1.7 Desagregáronse e valoráronse os datos de participación por sexos
CA1.8 Identificouse a fenda de xénero a partir dos datos obtidos
CA1.9 Valorouse a repercusión dos tipos e dos niveis de participación das persoas na sociedade
CA1.9.1 Potenciouse a lectura e o descubrimento da participación social das mulleres o longo da historia a través dos libros.
CA1.9.2 Potenciouse a lectura e o descubrimento da participación social das mulleres o longo da historia a través dos libros.
CA1.9.3 Crearonse espazos de encontro entre as mulleres do grupo
CA1.9.3.1 Valorouse a participación e actitude do grupo no desenvolvemento das sesións

4.1.e) Contidos

Contidos
<p>Análise da participación social. Tipos e niveis de participación. Participación social e xénero. Participación, democracia e feminismo.</p> <p>Tipos de participación e consecuencias sociais.</p> <p>Historia do Feminismo</p> <p>Papel da muller na historia recente.</p> <p>Lecturas feministas e de participación social</p> <p>Lecturas que potencien o emponderamento femenino</p> <p>Faladoiros con contidos relevantes para o grupo</p> <p>Procesos de socialización diferenciada e o impacto de xénero.</p> <p>Ámbitos de participación: económico, político, asociativo, de lecer e calidade de vida, etc.</p> <p>Participación da muller no ámbito rural.</p> <p>Lecturas feministas e de participación social</p>

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Promover a participación social das mulleres no ámbito público.	17

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Deseña estratexias para promover a participación das mulleres no ámbito público, en relación coas estruturas organizativas que dan resposta ás súas necesidades	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Identifícaronse as necesidades e as demandas de participación no ámbito público por parte das mulleres
CA2.2 Identifícaronse redes e estruturas organizativas que dan resposta ás demandas de participación das mulleres
CA2.3 Relaciónáronse as necesidades tipo da poboación destinataria, canto á participación no ámbito público, coas estruturas organizativas que lles dan resposta
CA2.4 Establecéronse estratexias e vías de comunicación para contactar e manter relación cos axentes do ámbito de intervención
CA2.5 Caracterizáronse procesos de creación e consolidación de estruturas que permitan a participación das mulleres no ámbito público
CA2.6 Determináronse espazos de encontro a partir dos intereses dos axentes implicados e dos recursos dispoñibles
CA2.6.1 Potenciouse a lectura e o descubrimento da participación social das mulleres o longo da historia a través dos libros.
CA2.6.2 Creáronse espazos de encontro entre as mulleres do grupo
CA2.6.3 Potenciouse a lectura e o descubrimento da participación social das mulleres o longo da historia a través dos libros.
CA2.6.4 Desenvolveráronse faladoiros de interese para o grupo
CA2.6.4.1 Valorouse a participación e actitude do grupo no desenvolvemento das sesións
CA2.7 Utilizáronse as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación, a potenciación ou o reforzo das redes existentes nun ámbito de intervención

4.2.e) Contidos

Contidos
Elaboración de instrumentos de obtención e recollida de datos de participación.
Fenda de xénero. Identificación da fenda de xénero en diferentes ámbitos a partir da análise diferencial de datos.
Valoración das repercusións da participación na sociedade. Análise diferencial en función dos tipos e niveis de participación.

Contidos
Lecturas e descubrimento da participación social das mulleres o longo da historia a través dos libros.
Posta en marcha de faladoiros con contidos relevantes para pp grupo

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Estratexias que potencien o empoderamento das mulleres.	20

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Deseña estratexias para promover o empoderamento das mulleres, analizando o contexto e o proxecto de intervención	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Identifícanse situacións de desigualdade nos procesos de toma de decisións por parte das mulleres
CA3.2 Analizáronse as políticas de igualdade efectiva e o empoderamento das mulleres
CA3.3 Identifícanse os servizos, as estruturas e as organizacións que favorecen o empoderamento das mulleres
CA3.4 Identifícanse estratexias baseadas no "mainstreaming" de xénero
CA3.5 Identifícanse obstáculos invisibles para a igualdade en diversas situacións
CA3.6 Establecéronse accións conducentes á ruptura dos obstáculos invisibles e o intercambio de boas prácticas para o empoderamento das mulleres
CA3.7 Determináronse actuacións orientadas a favorecer o cambio de actitudes que faciliten a corresponsabilidade na toma de decisións
CA3.7.1 Valóuse a participación e actitude do grupo no desenvolvemento das sesións.

Criterios de avaliación
CA3.8 Organizáronse accións de sensibilización atendendo ás características do sector social a que van dirixidas
CA3.9 Valorouse a importancia da participación das mulleres nos ámbitos de toma de decisións para identificar situacións de desigualdade
CA3.9.1 Potenciouse a lectura e o descubrimento da participación social das mulleres o longo da historia a través dos libros.
CA3.9.2 Creáronse espazos de encontro entre as mulleres do grupo
CA3.9.3 Potenciouse a lectura e o descubrimento da participación social das mulleres o longo da historia a través dos libros.
CA3.9.4 Creáronse Faladoiros de interese e de encontro entre as mulleres do grupo

4.3.e) Contidos

Contidos
<p>Necesidades e demandas das mulleres no ámbito da participación social.</p> <p>Redes e estruturas organizativas para a participación social das mulleres. Estructuras de colaboración. Tipos. Estratexias para a súa creación e consolidación.</p> <p>Estratexias e recursos para establecer e manter contactos cos axentes do contorno.</p> <p>Estratexias para favorecer a participación das mulleres no ámbito público.</p> <p>Lecturas feministas e de participación social</p> <p>Lecturas que potencien o emponderamento feminino</p> <p>Actitudes no desenvolvemento das tarefas deseñadas na aula</p> <p>Creación de espazos de encontro. Análise dos intereses dos axentes do contorno. Metodoloxía participativa.</p> <p>Faladoiros con contidos relevantes para pp grupo</p> <p>Potenciouse a lectura e o descubrimento da participación social das mulleres o longo da historia a través dos libros.</p> <p>Uso das tecnoloxías da información e a comunicación para a creación e o mantemento de redes de participación.</p>

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Os grupos e as Mulleres. Intervención en procesos grupais femininos.	18

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Desenvolve estratexias de intervención en procesos grupais, seleccionando técnicas para a xestión dos conflitos desde unha perspectiva de xénero	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Formuláronse estratexias de dinamización de grupos que permitan procurar novas metas e novos intereses persoais e grupais
CA4.2 Seleccionáronse técnicas grupais, atendendo ás características individuais e do grupo
CA4.3 Establecéronse procesos grupais desde unha perspectiva de xénero
CA4.3.1 Realizaronse faladoiros con temática relevante para o grupo
CA4.4 Aplicáronse técnicas para a identificación e a xestión de conflitos desde unha perspectiva de xénero
CA4.5 Determinouse o papel do/da técnico/a nos procesos grupais que incorporan a perspectiva de xénero
CA4.5.1 Valorouse a participación e actitude do grupo no desenvolvemento das experiencias, tarefas e exercicios da aula
CA4.6 Caracterizáronse as fases de evolución dos grupos en relación coa súa actividade profesional
CA4.7 Establecéronse diferenzas entre os procesos grupais que incorporan a perspectiva de xénero e outras vías de actuación
CA4.8 Valorouse a importancia de considerar as características individuais e de grupo para seleccionar as estratexias e as técnicas de intervención
CA4.8.1 Potenciouse a lectura e o descubrimento da participación social das mulleres o longo da historia a través dos libros.

Criterios de avaliación
CA4.8.2 Crearonse espazos de encontro entre as mulleres do grupo
CA4.8.3 Valoraronse as características individuais do grupo para a selección de lecturas.
CA4.8.4 Potenciouse a autoestima do grupo
CA4.8.5 Potenciouse a lectura e o descubrimento da participación social das mulleres o longo da historia a través dos libros.
CA4.8.6 Potenciouse a lectura para entender as caraterísticas individuais e grupais para a súa intervención social

4.4.e) Contidos

Contidos
<p>Discriminación e desigualdade por razóns de sexo ou xénero.</p> <p>OToma de decisións e xénero. Estratexias baseadas no "mainstreaming" de xénero. Identificación de obstáculos invisibles para o empoderamento das mulleres: "teito de cristal", "chan pegañento", "gueto de veludo", etc.</p> <p>Estratexias para favorecer a toma de decisións tanto individuais como grupais. Procesos de empoderamento das mulleres: estratexia e meta. Análise de estratexias para promover a corresponsabilidade na toma de decisións.</p> <p>Cambio actitudinal. Procesos sociais de cambio.</p> <p>Actitudes no desenvolvemento das tarefas deseñadas na aula</p> <p>Valoración do papel da participación das mulleres nos ámbitos de toma de decisións para detectar desigualdades.</p> <p>Crenzas, actitudes e comportamentos de igualdade entre mulleres e homes.</p> <p>Teoría e historia da construción de xénero.</p> <p>Lecturas de xénero e da historia social das mulleres,</p> <p>Espazos de encontro entre mulleres.</p> <p>Autoestima, grupo e xénero</p> <p>Lecturas feministas e de participación social</p> <p>Lecturas que potencien o emponderamento femenino</p> <p>Lecturas que potencien a eliminación de mitos e constructos de xénero</p>

ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS

Contidos
Construción social do xénero: papeis, estereotipos e valores en materia de igualdade efectiva.
Comportamento social e reprodución de modelos sexistas: correntes explicativas. Códigos da comunicación non verbal. Análise do propio modelo.
Vías de transmisión dos papeis de xénero.
Políticas de igualdade efectiva e empoderamento das mulleres: documentos; normativa básica en políticas de igualdade.
Marco estratéxico. Medidas de acción positiva, ?mainstreaming? de xénero e plans para a igualdade efectiva de mulleres e homes.
Servizos, estruturas e organizacións que favorecen o empoderamento das mulleres.
Análise de procesos grupais desde unha perspectiva de xénero.
0Análise do papel do/da técnico/a na incorporación da perspectiva de xénero nos procesos grupais e a evolución dos grupos.
0 Actitudes no desenvolvemento das tarefas deseñadas na aula
Identidade compartida.
Achegas dos grupos ao desenvolvemento individual.
Lecturas recomendadas para traballar a creación de grupos e a intelixencia emocional
Lecturas que potencien o emponderamento femenino
Lecturas para traballar a xestión de conflitos
Potenciouse a autoestima do grupo
Fases do desenvolvemento dos grupos.
Técnicas de diagnóstico grupal desde unha perspectiva de xénero: observación, entrevista, etc.
Liderado.
Identificación de metas.
Técnicas de dinámica de grupos e de traballo en equipo. Pautas para a selección de técnicas e estratexias.
Xestión de conflitos desde unha perspectiva de xénero. Técnicas para a xestión de conflitos.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Asesoramento, acompañamento e visibilización do traballo feminino.	18

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA5 - Desenvolve procesos de asesoramento e acompañamento, analizando as demandas e as necesidades das mulleres, e os recursos e as estruturas existentes	SI

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA5.1 Aplicáronse técnicas de recollida de información de xeito individualizado
CA5.2 Identifícaronse as necesidades e as demandas de participación social e empoderamento das mulleres
CA5.3 Interpretáronse plans e estratexias de actuación deseñados previamente nun equipo de intervención
CA5.4 Aplicáronse protocolos de actuación para o acompañamento e o asesoramento de mulleres nos ámbitos da participación social e o empoderamento
CA5.5 Aplicáronse técnicas de escoita activa en que se atendan demandas tipo
CA5.5.1 Potenciouse a lectura e o descubrimento da participación social das mulleres o longo da historia a través dos libros.
CA5.5.2 Crearonse espazos de encontro entre as mulleres do grupo
CA5.5.3 Potenciouse a lectura e o descubrimento da participación social das mulleres o longo da historia a través dos libros.
CA5.6 Adecuáronse as actuacións de acompañamento e asesoramento ás necesidades das persoas usuarias
CA5.7 Aplicáronse accións de acompañamento e asesoramento adecuadas ao carácter individual ou grupal da intervención
CA5.8 Valorouse a importancia das habilidades sociais do/da técnico/a nos procesos de acompañamento e asesoramento

Criterios de avaliación

CA5.8.1 Valorouse a participación e actitude do grupo no desenvolvemento das sesións

4.5.e) Contidos

Contidos

Análise de procesos grupais desde unha perspectiva de xénero.

0Análise do papel do/da técnico/a na incorporación da perspectiva de xénero nos procesos grupais e a evolución dos grupos.

0 Actitudes no desenvolvemento das tarefas deseñadas na aula

Identidade compartida.

Achegas dos grupos ao desenvolvemento individual.

Lecturas recomendadas para traballar a creación de grupos e a intelixencia emocional

Lecturas que potencien o emponderamento feminino

Lecturas para traballar a xestión de conflitos

Potenciouse a autoestima do grupo

Faladoiros con contidos relevantes para pp grupo

Fases do desenvolvemento dos grupos.

Técnicas de diagnóstico grupal desde unha perspectiva de xénero: observación, entrevista, etc.

Liderado.

Lecturas recomendadas para traballar a creación de grupos e a intelixencia emocional

Lecturas para traballar a autoestima.

Lecturas para traballar a xestión de conflitos

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Contidos
<p>Identificación de metas.</p> <p>Técnicas de dinámica de grupos e de traballo en equipo. Pautas para a selección de técnicas e estratexias.</p> <p>Xestión de conflitos desde unha perspectiva de xénero. Técnicas para a xestión de conflitos.</p> <p>Obtención de información nos procesos de acompañamento e asesoramento. Análise e posta en práctica de estratexias, técnicas e instrumentos de recollida individualizada de datos.</p> <p>Identificación e interpretación de demandas relacionadas coa participación e a toma de decisións.</p> <p>Interpretación de plans e estratexias de actuación.</p> <p>Análise de protocolos de acompañamento e asesoramento. Pautas para a adaptación das actuacións ás necesidades e ás demandas das persoas usuarias.</p> <p>Aplicación de habilidades sociais nos procesos de acompañamento e asesoramento. Posta en práctica de técnicas de escoita activa.</p> <p>Lecturas sobre o acompañamento e duelo as mulleres.</p> <p>Lecturas que potencien o emponderamento feminino</p> <p>Lecturas sobre o acompañamento os fillos vítimas de violencia de xénero</p> <p>Actitudes no desenvolvemento das tarefas deseñadas na aula</p> <p>Acompañamento e asesoramento para a participación e a toma de decisións. Acompañamento individual e grupal. Análise do papel do/da técnico/a. Importancia das habilidades sociais.</p> <p>Lecturas sobre o acompañamento e duelo as mulleres.</p> <p>Lecturas para o acompañamento a vítimas de violencia de xénero</p>

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Avaliación de proxectos comunitarios.	17

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA6 - Realiza actividades de avaliación das intervencións dirixidas a promover a participación das mulleres, seleccionando estratexias, técnicas e instrumentos que posibiliten a retroalimentación destas	SI

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA6.1 Seleccionáronse estratexias e instrumentos de avaliación
CA6.2 Elaboráronse instrumentos para realizar o seguimento dos procesos de participación das mulleres
CA6.3 Adaptáronse as técnicas e os instrumentos de recollida e análise da avaliación á realidade de diferentes axentes
CA6.4 Establecéronse criterios e indicadores para verificar a utilidade das estratexias e dos instrumentos de comunicación empregados
CA6.5 Establecéronse protocolos para a comunicación dos resultados da avaliación aos membros do equipo e aos axentes implicados
CA6.6 Empregáronse as tecnoloxías da información e da comunicación para a elaboración, a presentación e a difusión de informes de avaliación e memorias
CA6.6.1 Potenciouse a lectura e o descubrimento da participación social das mulleres o longo da historia a través dos libros.
CA6.7 Establecéronse os procedementos xerais para a xestión da calidade da intervención
CA6.7.1 Potenciouse a lectura e o descubrimento da participación social das mulleres o longo da historia a través dos libros.
CA6.7.2 Creáronse espazos de encontro entre as mulleres do grupo

4.6.e) Contidos

Contidos
<p>Acompañamento e asesoramento para a participación e a toma de decisións. Acompañamento individual e grupal. Análise do papel do/da técnico/a. Importancia das habilidades sociais.</p> <p>Lecturas sobre o acompañamento e duelo as mulleres.</p> <p>Lecturas para o acompañamento a vítimas de violencia de xénero</p> <p>Faladoiros con contidos relevantes para pp grupo</p> <p>Avaliación dos procesos de participación e toma de decisións. Análise de estratexias, técnicas e instrumentos. Criterios e indicadores.</p> <p>Avaliación participativa: técnicas e instrumentos. Adaptación de técnicas e instrumentos aos axentes e ás situacións.</p>

Contidos
<p>Elaboración de instrumentos de avaliación.</p> <p>Lecturas feministas e de participación social</p> <p>Avaliación das estratexias e instrumentos de comunicación. Selección de criterios e indicadores.</p> <p>Elaboración de informes e memorias no ámbito comunitario. Adecuación aos axentes comunitarios.</p> <p>Uso das tecnoloxías da información e da comunicación no proceso de avaliación.</p> <p>Lecturas recomendadas para traballar a creación de grupos e a intelixencia emocional</p> <p>Lecturas recomendadas sobre as novas tecnoloxías e as redes sociais</p> <p>Xestión da calidade no ámbito da participación social das mulleres.</p>

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

A avaliación está sempre presente no módulo fomentando o seu carácter formativo e sumativo tanto valorando o progreso na adquisición de competencias do módulo por parte do alumnado como a avaliación da práctica docente pois así ven indicado no artigo 48 do Decreto 114/2010 do 1 de xullo e no que se indica que <<o profesorado avaliará, de forma individual e en equipo tanto as aprendizaxes do seus alumnos e das súas alumnas como a súa práctica docente>>. A avaliación axustarase ao previsto no antedito decreto e á Orde do 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial. En consonancia coas indicacións normativas e polo propio proceso de ensino aprendizaxe, establécense tres momentos de avaliación:

Avaliación inicial: facilítanos datos sobre o nivel do alumnado, os preconceptos, actitude cara a aprendizaxe, competencia social, etc, pero sobre todo cales son os coñecementos previos axustando así a programación ás súas necesidades e intereses.

Avaliación de proceso ou continua: facilita información e valoración ao longo do curso con carácter formativo e axuda a tomar medidas inmediatas que non retrasen innecesariamente a corrección das dificultades ou erros que se poidan estar cometendo. É aquí un proceso fundamental pois axuda á atención máis personalizada e integral do alumnado.

Avaliación final: con carácter sumativo sintetiza as etapas anteriores e facilita á docente valorar os resultados obtidos en relación aos obxectivos previstos tomando como referencia os criterios de avaliación.

Por tanto, na presente programación cada unidade didáctica asóciase a unha serie de criterios de avaliación sendo preciso ter acadados os mínimos esixibles en todos para aprobar e como consecuencia o conxunto do módulo. Cada criterio de avaliación ten un peso determinado na unidade cuantificado en base a 100 e que será ponderado posteriormente a 10 para que a cualificación numérica de cada unidade didáctica sexa sobre 10 puntos. Por exemplo, se o CA1.1.1. da unidade didáctica 1 ten un peso de 15 sobre 100, ponderado sería de 1,5 sobre 10. Así mesmo cada unidade didáctica ten un peso no conxunto da programación do módulo en base á carga lectiva e de contidos. En cada unha das UD establécense unhas ferramentas de avaliación priorizando o emprego de instrumentos abertos, flexibles e de carácter continuo como por exemplo listas de cotexo con indicadores precisos e medibles que faciliten o seguimento e avaliación dos plans de traballo das equipas cooperativas de aprendizaxe. Con todo o anterior, para que a alumna ou alumno supere o módulo deberá superar os criterios de avaliación mínimos esixibles e como consecuencia superar todos os CA avaliados.

Así mesmo cada Unidade didáctica contará cun Clube de lectura, faladoiros e a propia participación das alumnas como elementos básicos no proceso de ensinanza aprendizaxe cun peso específico e asociados a uns CA determinados mínimos esixibles e indispensable para acadar unha avaliación positiva nos mesmos e para superar a avaliación e o módulo.

Neste Módulo de PASOMU vaise avaliar de xeito continuo e de maneira activa, dinámica e participativa a evolución da alumna nos 2 trimestres sendo indispensable ser parte e formar parte da clase, do centro e do contexto comunitario no que está ubicado o CFP:

A recuperación do 1º trimestre se fará en Marzo.

A nota da 1º avaliación será informativa e na segunda irá a media das dúas.

As alumnas que non acaden os mínimos non superarán o módulo e non poderán ter acceso a FCT

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

A recuperación dos CA pendentes da 1º avaliación faranse en Marzo.

A recuperación dos CA correspondentes a 2º avaliación serán tamén en Marzo en concordancia entre o alumnado e a docente.

As probas de recuperación dos CA non superados serán similares as realizadas polo alumnado durante o curso: Traballos, lectura de libros, probas escritas de carácter teórico ou supostos prácticos. Para seren superados deben de obter unha nota igual a 5.

No suposto de que se pase de curso con este módulo pendente, o alumnado será informado das actividades programadas para a súa recuperación, así como do período da súa realización, temporalización e data en que serán avaliados, que coincidirá coa sesión de avaliación parcial previa á realización da Formación en Centros de Traballo (en diante FCT) en período ordinario. Estas actividades concretaranse para cada alumno/a tomando como referencia os obxectivos xerais do módulo e os criterios de avaliación non superados. O alumnado de segundo curso que non poida acceder á FCT no período ordinario por ter este módulo pendente poderá recuperalo neste mesmo período. Para este fin, seranlle asignadas unha serie de actividades de recuperación, con indicación expresa da data final en que serán avaliados. En ambos casos realizarase un informe de avaliación individualizado.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Tal e como se establece nas Normas de Organización y Funcionamento (NOF) do CIPF A Xuqueira: ao alumnado de Ciclos Formativos de grado medio e superior, aplicaráselles o disposto no apartado 3 do artigo 25 da Orde do 12 de xullo de 2011: <<O número de faltas que implica a perda do dereito á avaliación continua nun determinado módulo será do 10% respecto da súa duración total. Para os efectos de determinación da perda do dereito á avaliación continua, o profesorado valorará as circunstancias persoais e laborais do alumno ou a alumna na xustificación desas faltas.>> Atendendo ás circunstancias anteriormente mencionadas, e para acadar un criterio claro e homoxéneo á hora de proceder, estableceuse para todos os módulos un máximo dun 10 % para faltas sen xustificación, ampliando dita porcentaxe un máximo dun 5% con xustificación. En todo caso un alumno ou alumna para cada módulo que curse non poderá ter máis do 10% de faltas sen xustificar e un 5% xustificadas, podendo chegar cos dous conceptos ata o 15% no curso académico. En todo caso, o alumnado terá a obriga de realizar todas aquelas probas que estivesen planificadas previamente pola docente para esa/as data/as, así como respectar a entrega de tarefas contempladas en programación, de ser o caso. Do mesmo xeito, a docente poderá dar por impartida a materia que estivese programada.

Proba de avaliación extraordinaria para o alumnado que perdeuse o dereito de avaliación continua: Tal e como indica a lexislación vixente, o alumnado que perdeuse o dereito á avaliación continua nun determinado módulo terá dereito a unha proba final extraordinaria previa á avaliación final de módulos correspondente, de acordo co establecido no artigo 25.5 da Orde do 12 de xullo de 2011. A cualificación obtida na devandita proba consignarase na avaliación final de módulos do curso correspondente. O devandito alumnado non terá dereito a realizar para eses módulos as correspondentes actividades de recuperación a que se refiren os artigos 29.3, 31.4 e 34.3 da Orde do 12 de xullo de 2011, e no caso do segundo curso do réxime ordinario non terá acceso ao módulo de Formación en centros de traballo no período ordinario.

A proba de avaliación extraordinaria constará de dúas probas que poden ser desenvoltas en diferentes días: 1ª parte da proba: proba escrita sobre os aspectos teóricos dos contidos traballados ao longo dous trimestres. O exame poderá incluír cuestións de diferente tipo de resposta: de elección, de resposta corta e/ou de desenvolvemento de cuestións relacionadas cos contidos do módulo. A duración máxima desta proba será de 3 horas. Para aprobar este exame é requisito imprescindible aprobar a parte correspondente a cada avaliación, cunha nota mínima de 5, e dicir, é necesario aprobalas tres avaliacións conxuntamente, do contrario o exame estará suspenso (non se efectuará a media entre as tres avaliacións); 2ª parte da proba: proba escrita de carácter práctico, que consistirá na realización dun suposto práctico correspondentes ao módulo a examinarse. A duración máxima desta proba será de 3 horas.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Seguimento da programación: Este seguimento levarase a cabo de xeito continuo a través do caderno de aula e da actualización semanal da programación na aplicación correspondente.

Tamén nas correspondentes reunións trimestrais de equipo que serán reflexadas nas actas.

Esta información será compartida nas reunións de departamento.

Avaliación da práctica docente: levarase a cabo de xeito continuo recollendo información daqueles aspectos que non funcionen ou sexa preciso mellorar, para facelo no momento se a situación o permite. Ao final de cada trimestre desenvolverase unha avaliación conxunta co alumnado sobre o desenvolvemento do módulo mediante técnicas como grupo de discusión ou asemblea de aula, recollendo valoracións da práctica docente sobre metodoloxía empregada, asimilación de contidos e consecución de obxectivos didácticos, idoneidade, adecuación, pertinencia; materiais e recursos utilizados.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

A atención á diversidade está contemplada nesta programación conforme ao previsto no decreto 229/2011 do 7 de decembro <<a diversidade, pois, é unha realidade social, e, polo tanto unha realidade de cada centro educativo; realidade derivada da singularidade biolóxica, psicolóxica, social e cultural de cada alumna e alumno, da singularidade de cada familia, e de cada unha das profesoras e dos profesores tamén das particularidades de cada centro e de cada comunidade educativa no seu conxunto>>.

No grupo prevemos alumnado con distinto nivel e competencia curricular, alumnado que se atopa en diferentes momentos de desenvolvemento psicoevolutivo, alumnado con motivacións e intereses distintos, de procedencias sociais e culturais, con distintos estilos de aprendizaxe e nese heteroxéneo escenario a práctica educativa adaptárase ás individualidades sen esquecer o enfoque global, integrador e holístico da aprendizaxe. Tal e como se establece no artigo 28 da Orde do 12 de xullo de 2011, ao comezo das actividades do curso académico, realízase unha sesión de avaliación inicial do alumnado, que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa de cada alumna e alumno así como as súas capacidades. Así mesmo, deberá servir para orientar e situar ao alumnado en relación co perfil profesional correspondente. Para isto durante a primeira semana do curso faranse diversas tarefas de aula encamiñadas a esa avaliación inicial: proporánse dinámicas de grupo, actividades de presentación individual e un cuestionario de avaliación inicial (sobre coñecementos previos, intereses e motivacións do noso alumnado), todas as accións complementaranse cos datos proporcionados pola titora ou titor: información de matrícula, estudos previos, experiencia laboral se houber relacionada ou non co ciclo e o módulo especificamente.

Tamén resulta moi importante dispoñer dos informes clínicos e psicopedagóxicos previos para o cal é determinante o papel do departamento de orientación á hora de facilitar este tipo de información. A coordinación entre a titoría e departamento de orientación son fundamentais pois é a única posibilidade de identificar carencias e darlles solución no proceso de ensino aprendizaxe. A programación aposta por un deseño para todas/os e é por iso que esta flexibilidade e adaptación pasa por un coñecemento o máis riguroso posible do alumnado.

Tendo en conta este escenario de partida, na programación proporánse actividades con diferentes niveis de dificultade, desde as que traballen contidos básicos da unidade didáctica a outras que faciliten unha maior ampliación de contidos. Así mesmo faise unha proposta de unidades didácticas que contemplan tarefas enfocadas a un traballo tendo en conta o entorno laboral, que empreguen recursos visuais, auditivos ou da linguaxe xestual prevendo así os diferentes estilos de aprendizaxe que se poden atopar na aula.

A avaliación inicial deste curso pon en coñecemento da equipa de traballo unha alumna cunha patoloxía non definida que repercute directamente na capacidade motora e escrita e unha alumna con problemas de comprensión escrita e redacción. O equipo tomou as medidas correspondentes co departamento de orientación para garantir un bo proceso de aprendizaxe e unha boa adaptación a aula.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

En relación ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo, referénciase o previsto na Lei Orgánica 8/2013 de 9 de decembro para a mellora da calidade educativa que establece na modificación cincuenta e sete que hai <<alumnos e alumnas que requiren unha atención educativa diferente á ordinaria por presentar necesidades educativas especiais, por dificultades específicas de aprendizaxe, TDAH, polas súas altas capacidades intelectuais, por terse incorporado tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar>>. O perfil de alumnado con necesidades específicas de apoio educativo virá determinado en función dos informes psicopedagóxicos previos que figuren no expediente do alumno ou alumna ou como consecuencia da avaliación inicial que se fará por parte do equipo docente e de orientación en función das carencias detectadas na fase de avaliación inicial. Sexan necesidades detectadas inicialmente ou dificultades identificadas xa iniciado o módulo a resposta pedagóxica e didáctica será sempre

ANEXO XIII MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS

realizada previo informe psicopedagógico do departamento de orientación e a tutoría do grupo coa coordinación e seguimento da docente do módulo para, por unha banda: determinar <<medidas de reforzo educativo>> adaptando os elementos curriculares non prescritivos, como metodoloxía, materiais, espazos ou contidos ao perfil do alumno ou alumna e por outra: adaptar o tempo no que se cursarán os módulos mediante a <<flexibilización modular>> que consiste en cursar os ciclos formativos en réxime ordinario pero de xeito fragmentado por módulos coa temporalización distinta á establecida con carácter xeral. En ambos casos o procedemento axustarase aos protocolos e instrucións normativas previstas na lexislación vixente en materia de atención ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo e en particular o previsto na Orde do 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial.

Propóñense as seguintes liñas estratéxicas de carácter xeral:

- Fomentar na aula un ambiente predecible, anticipando os cambios (de aula, de duración de actividades, etc.) comunicando desde o comezo normas claras de funcionamento e avaliación para o módulo.
- Facilitar por adiantado copia do plan de traballo tanto na aula virtual como de ser o caso en papel, así como os materiais de consulta ou contidos que se correspondan con cada actividade. Serán enviados a través da aula virtual habilitada.
- Respetar os intentos de comunicación do alumnado e procurar darlle o tempo que precise para que formule as súas preguntas.
- Fomentar a participación da estudante nas actividades de equipo.
- Asegurarse de que a alumna/o con necesidades específicas entende as explicacións e animala a ir a tutorías para aclarar dúbidas, organizar as tarefas, etc.
- Materiais adaptados ás súas necesidades.
- Adecuación de espazos na aula que favorezan a mobilidade do alumnado e posibiliten distintos tipos de traballo de forma simultánea e diferentes agrupamentos coa participación de todos os alumnos e alumnas.
- Facilitarlle un ordenador alumna con problemas motores.
- Empregar un modelo de proba escrita axeitado en forma e tempo a alumna con problemas de comprensión escrita.

Para facilitar a aprendizaxe de contidos conceptuais tense en conta nesta programación:

Presentación de contidos a través de formatos audiovisuais, proxeccións e mapas conceptuais empregando tamén unha dobre comunicación primeiro ao conxunto da aula e logo reforzo cunha explicación individual para asegurarse da comprensión dos contidos e dos obxectivos previstos no plan de traballo.

Empregar imaxes para exemplificar conceptos.

Para cada actividade prevista nas Unidades Didácticas tense elaborado un plan de traballo, axenda de planificación ou plan de aula que favorece a sistematización, organización e planificación dos contidos a traballar na realización dos obxectivos e resultados, por tanto esta ferramenta presente en toda a programación de aula axudaranos no conxunto do alumnado.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Os temas transversais están presentes na programación na medida en que o método de traballo fomentará as condutas e pautas de comportamento no noso alumnado que trasladará despois na súa práctica profesional. O que se pretende é que no día a día da aula sexan promovidas actitudes que fomenten condutas tanto no grupo de alumnas/os como de estes cara as usuarias/os do servizo que prestarán na execución e desenvolvemento da súa práctica profesional como Técnicas/os superiores de promoción da igualdade de xénero. A referencia normativa neste apartado é o Anexo XIII da Orde do 12 de xullo de 2011 no seu apartado 9 e o Decreto 80/2018 do 21 de xuño, polo que se establece o currículo oficial do ciclo. En todas as tarefas teranse en conta os elementos do benestar e coidado da saúde, a prevención de riscos laborais e os hábitos de civismo, bencomún e respecto polo medio e a contorna para unha adecuada práctica profesional no campo da intervención social.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Serán programadas con antelación e irán sobre todo na liña de recibir relatoras, mulleres con diversos cargos e responsabilidades, mulleres expertas en diversos eidos dos servizos sociais e da atención a mulleres vítimas de violencia de xénero.

Tamén se dará cita e se contemplará a posibilidade de coñecer a diversas mulleres representativas da cidade nos diversos eidos.

Ademáis tamén se aproveitarán aquelas que se desenvolvan na contorna e que sexan de máximo aproveitamento para as alumnas.

O módulo tamén queda aberto a posibilidade de aceptar as suxestión e ideas de colaboración de diversas entidades e asociación feministas.

10. Outros apartados

10.1) Difusión da programación

O profesorado explicará ao comezo das clases as UD's a traballar ao longo do curso, e os criterios de cualificación.

Unha vez supervisada a programación, entregárase unha copia para o alumnado á persoa titora do grupo para que a coloque no taboleiro da clase.

Así mesmo subírase ao aula virtual do centro, para que estea a disposición do alumnado.

Unha vez estea a copia na clase, lembrárase os criterios de cualificación e procederase á sinatura dun documento onde se reflicta que o alumnado é coñecedor da programación deste módulo.

10.2) Metodoloxía

Tratarase dunha metodoloxía activa, participativa e flexible. Activa, xa que as alumnas serán as protagonistas das sesións, enfocadas a que este aprenda a ser autónomo e contribuír aos seus propios aprendizaxes.

ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS

Participativa, dado que o alumnado participará dun modo ou outro en todos os procesos, e flexible, xa que tratarase sempre de adaptala ás características individuais do alumnado. Este enfoque metodolóxico está baseado nunha idea constructivista da aprendizaxe.

Concretamente, o proceso de ensino-aprendizaxe estará baseado nos seguintes principios metodolóxicos:

-Todo proceso de aprendizaxe é un proceso interactivo, por iso a importancia da participación e o traballo en equipo.

-O alumnado é, en última instancia, quen realiza o seu propio coñecemento; aínda que o profesorado é quen debe actuar como guía proporcionando os recursos necesarios e planificando as situacións para que se poidan levar a cabo as aprendizaxes.

-A intervención educativa debe partir dos coñecementos previos do alumnado e os seus intereses. Estos son a base que permitirá aprendizaxes verdadeiramente significativas.

-A acción educativa debe asegurar aprendizaxes funcionais e prácticas, ofrecendo diferentes experiencias asociadas coa realidade profesional.

-A intervención educativa debe dar resposta á diversidade do alumnado, marcada polas diferentes características persoais e dos entornos sociais.

Empregarase a aula virtual dende o comezo do curso como canle de acceso aos documentos facilitados pola docente, así como para a realización e entrega das tarefas.